

Torstai 11. kesäkuuta 2015

P8_TA(2015)0230

Paraguay ja lapsiraskauksiin liittyvät oikeudelliset näkökohdat

Euroopan parlamentin päätöslauselma 11. kesäkuuta 2015 Paraguayasta ja lapsiraskauksiin liittyvistä oikeudellisista näkökohdista (2015/2733(RSP))

(2016/C 407/09)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon EU:n ja Mercosurin vuonna 1999 tekemän alueiden välistä yhteistyötä koskevan kehyssovimuksen,
 - ottaa huomioon 12. maaliskuuta 2015 antamansa päätöslauselman vuosikertomuksesta ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa 2013 ja Euroopan unionin toiminnasta tällä alalla ⁽¹⁾,
 - ottaa huomioon 15. heinäkuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1567/2003 avusta lisääntymis- ja seksuaaliterveyteen ja lisääntymistä ja seksuaalisuutta koskeviin oikeuksiin liittyville politiikoille ja toimille kehitysmaissa ⁽²⁾,
 - ottaa huomioon 26. marraskuuta 1997 annetun Paraguayn rikoslain (laki n:o 1160/97) ja erityisesti sen 109 pykälän 4 momentin,
 - ottaa huomioon viidennen vuosituhatosen kehitystavoitteen (odottavien äitien terveyden parantaminen),
 - ottaa huomioon YK:n yleissopimuksen lapsen oikeuksista ja erityisesti sen 3 artiklan,
 - ottaa huomioon vuonna 1979 tehdyn YK:n yleissopimuksen kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamisesta (CEDAW),
 - ottaa huomioon Euroopan neuvoston yleissopimuksen naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta (Istanbulin yleissopimus),
 - ottaa huomioon naisiin kohdistuvaa syrjintää lainsäädännössä käsittelevän YK:n työryhmän 11. toukokuuta 2015 antaman lausuman,
 - ottaa huomioon kidutuksen vastaisen YK:n yleissopimuksen, joka tuli voimaan 26. kesäkuuta 1987,
 - ottaa huomioon taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia käsittelevän komitean maaliskuussa 2015 esittämän pyynnön saada tarkastella uudelleen ja muuttaa Paraguayn aborttilainsäädäntöä, jotta voidaan varmistaa sen yhteensopivuus muiden oikeuksien, kuten terveyttä ja elämää koskevien oikeuksien, kanssa,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 135 artiklan 5 kohdan ja 123 artiklan 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että YK:n viimeaikaisten tietojen mukaan 19 prosenttia Paraguayssa raskaana olevista on alaikäisiä, päivittäin synnyttää kaksi alle 14-vuotiaista ja 2,13 prosenttia 10–14-vuotiaista äideistä kuolee; ottaa huomioon, että vuosittain Paraguayssa, jonka väkiluku on 6,8 miljoonaa, tulee raskaaksi noin 600 tyttöä, jotka ovat alle 15-vuotiaita, ja että lapsiraskauksien määrä on jopa kymmenen kertaa suurempi kuin muissa alueen maissa;
- B. ottaa huomioon, että Latinalaisessa Amerikassa äitiyskuolleisuuden riski on neljä kertaa suurempi alle 16-vuotiaiden nuorten keskuudessa ja että nuorten raskauksissa esiintyy 65 prosenttia synnytyskanavan avanteista, joilla on vakavia vaikutuksia heidän elämänsä, mukaan lukien vakavat terveysongelmat ja sosiaalinen syrjäytyminen; katsoo, että varhaiset raskaudet ovat vaarallisia myös vauvoille, joiden kuolleisuusaste on 50 prosenttia keskimääräistä korkeampi; toteaa, että 40 prosenttia alueen naisista on joutunut seksuaalisen väkivallan uhreiksi ja 95 prosenttia Latinalaisessa Amerikassa tehdystä aborteista on turvattomia;

⁽¹⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0076.

⁽²⁾ EUVL L 224, 6.9.2003, s. 1.

Torstai 11. kesäkuuta 2015

- C. ottaa huomioon, että 21. huhtikuuta 2015 kymmenvuotias tyttö meni Asunciónissa Trinidad Maternity and Children's Hospital -sairaalaan, ja hänen todettiin olevan 21. raskausviikolla; ottaa huomioon, että sen jälkeen kun tyttö oli tutkittu, sairaalan lääkäri ilmoitti julkisesti, että tytön raskaus oli erittäin vaarallinen; ottaa huomioon, että tytön karkuteillä ollut isäpuoli pidätettiin 9. toukokuuta 2015 ja häntä syytetään tytön raiskauksesta; ottaa huomioon, että tyttö oli käynyt tammikuusta 2015 lähtien useissa lääkärikeskuksissa vatsakipujen vuoksi, mutta raskaus vahvistettiin vasta 21. huhtikuuta;
- D. ottaa huomioon, että tytön äiti pyysi 28. huhtikuuta 2015 tyttärensä raskauden vapaaehtoista keskeytystä tämän nuoren iän ja tämän terveyteen ja elämään kohdistuvan suuren vaaran vuoksi; ottaa huomioon, että tytön äiti on pidätetty, koska tämä ei kyennyt suojelemaan tytärtään seksuaaliselta hyväksikäytöltä, joka johti raskauteen; ottaa huomioon, että viimeisten tietojen mukaan kymmenvuotias tyttö on lähetetty nuorten äitien keskuksen ja erotettu omasta äidistään;
- E. ottaa huomioon, että jo tammikuussa 2014 tytön äiti oli jo tehnyt ilmoituksen isäpuolen harjoittamasta tyttären seksuaalisesta hyväksikäytöstä, mutta syyttäjät eivät ryhtyneet toimiin, eivät tutkineet asiaa eivätkä tarjonneet suojakeinoja, koska he eivät katsoneet tytön olleen vaarassa;
- F. ottaa huomioon, että tämä tapaus on vain yksi monista Paraguayssa ja muissa Latinalaisen Amerikan maissa; ottaa huomioon, että Paraguay kieltää edelleen uskonnollisista syistä tyttöä saamasta turvallista ja laillista aborttia ja loukkaa näin tytön oikeuksia terveyteen, elämään ja fyysiseen ja psyykkiseen koskemattomuuteen; katsoo, että jos lapsi syntyy, tyttöön kohdistuu psykologisia ja terveysriskejä tämän nuoren iän ja raskauteen johtaneiden olosuhteiden vuoksi; ottaa huomioon, että 7. toukokuuta 2015 hänen tilaansa seuraamaan perustettiin eri alojen välinen asiantuntijajaneeli, joka muodostuu paikallisjärjestöjen ehdottamasta kolmesta ammattilaisesta, kolmesta terveysministeriön edustajasta ja kolmesta korkeimman oikeuden jäsenestä;
- G. ottaa huomioon, että Paraguayn terveyslain 109 pykälän 4 momentin mukaan abortti on kielletty kaikissa tapauksissa, paitsi jos raskaudesta aiheutuu hengenvaarallisia komplikaatioita naiselle tai tytölle, ja ilman muita poikkeuksia, mukaan lukien raiskauksen tai inestin tapauksessa tai jos sikiöllä ei ole mahdollisuutta jäädä henkiin; ottaa huomioon, että viranomaisten mukaan tytön terveys ei ole vaarassa; ottaa huomioon, että tämän vuoksi kymmenvuotiaan raiskauksesta selvinneen tytön on pakko jatkaa ei-toivottua raskauttaan ja synnyttävä;
- H. ottaa huomioon, että YK:n asiantuntijat ovat varoittaneet, että Paraguayn viranomaisten päätös rikkoo vakavasti tytön oikeutta elämään, terveyteen ja fyysiseen ja henkiseen koskemattomuuteen sekä hänen oikeutta koulutukseen ja vaarantaa siten hänen taloudelliset ja yhteiskunnalliset mahdollisuutensa;
- I. ottaa huomioon, että lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen 3 artiklan mukaisesti kaikissa julkisen tai yksityisen sosiaalihuollon, tuomioistuinten, hallintoviranomaisten tai lainsäädäntöelimien toimissa, jotka koskevat lapsia, on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu, ja katsoo, että valtioilla on velvollisuus varmistaa turvallisen ja laillisen abortin saanti, jos raskaana olevan naisen henki on vaarassa;
- J. ottaa huomioon, että taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia käsittelevä YK:n komitea esitti maaliskuussa 2015 pyynnön saada tarkastella uudelleen ja muuttaa Paraguayn aborttilainsäädäntöä, jotta voidaan varmistaa sen yhteensopivuus muiden oikeuksien, kuten terveyttä ja elämää koskevien oikeuksien, kanssa, ottaa huomioon, että naisiin kohdistuva fyysinen, seksuaalinen ja psyykkinen väkivalta on yleinen ihmisoikeusrikkomus;
- K. ottaa huomioon, että Paraguay on osallistunut aktiivisesti naisten asemaa käsittelevän YK:n toimikunnan 59. istuntoon ja että kaikkien osapuolien olisi jatkettava YK:n Pekingin toimintaohjelman edistämistä, muun muassa perustavanlaatuisten ihmisoikeuksien, kuten koulutuksen ja terveydenhuollon saatavuuden, sekä seksuaali- ja lisääntymis-terveyteen liittyvien oikeuksien osalta;
- L. ottaa huomioon, että YK:n sopimusten valvontaelimet, ihmisoikeuskomitea ja naisten syrjinnän poistamista käsittelevä komitea (CEDAW-komitea) mukaan luettuina, ovat kehottaneet useita Latinalaisten Amerikan valtioita luomaan poikkeuksia rajoittaviin aborttilakeihin tapauksissa, joissa raskaus uhkaa naisen elämää ja terveyttä, joissa on kyse sikiön vakavasta kehityshäiriöstä ja joissa raskaus on seurausta raiskauksesta tai inestistä;

Torstai 11. kesäkuuta 2015

- M. katsoo, että epäinhimillinen teko on saattanut vakavaan vaaraan edellä mainitun kymmenvuotiaan tytön, joka painoi vain 34 kg ennen raskautta; ottaa huomioon, että Maailman terveysjärjestö (WHO) on määritellyt vaarat, joita raskaus aiheuttaa nuorille tytöille, joiden vartalot eivät ole vielä täysin kehittyneet; korostaa, että WHO määrittelee terveyden täydelliseksi fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin tilaksi eikä pelkästään sairauden tai vamman puuttumiseksi;
- N. ottaa huomioon, että kidutuksen vastainen komitea on todennut, että lisääntymisterveyspalvelujen saatavuutta koskevat lukuisat rajoitteet sekä väärinkäytökset, joita esiintyy, kun naiset yrittävät käyttää näitä palveluja, voivat olla vastoin kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaista YK:n yleissopimusta, jonka Paraguay ja kaikki EU:n jäsenvaltiot ovat ratifioineet, koska ne vaarantavat naisten terveyden ja elämän tai voivat muuten aiheuttaa heille vakavaa fyysistä tai henkistä tuskaa tai kärsimystä;
- O. ottaa huomioon, että naisiin ja tyttöihin kohdistuva fyysinen, seksuaalinen ja psyykkinen väkivalta on edelleen yleisin ihmisoikeusloukkaus, joka vaikuttaa yhteiskunnan kaikkiin tasoihin, mutta kuuluu niihin rikoksiin, joista tehdään vähiten rikosilmoituksia;
1. vahvistaa tuomitsevana kaikenlaisen naisten hyväksikäytön sekä naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan ja erityisesti seksuaalisen väkivallan käytön aseena sodassa sekä perheväkivallan; kehottaa Paraguayta varmistamaan, että naisilla ja tytöillä on mahdollisuus saada turvallinen ja laillinen abortti ainakin silloin, kun heidän terveytensä ja elämänsä on vaarassa, kun sikiöllä on vakava kehityshäiriö ja kun on kyse raiskauksesta tai inestistä;
 2. on erittäin huolissaan lasten raskauksien suuresta lukumäärästä Paraguayssa; kehottaa Paraguayn viranomaisia noudattamaan kansainvälisiä velvoitteitaan ja suojelemaan ihmisoikeuksia varmistamalla, että kaikki tytöt saavat kaikkea mahdollista tietoa ja terveyspalveluja selvittääkseen erittäin vaarallisista raskauksista, jotka ovat seurausta raiskauksesta;
 3. kehottaa Paraguayn viranomaisia toteuttamaan riippumattoman ja puolueettoman tutkinnan edellä mainitusta raiskauksesta ja tuomaan syyllisen oikeuden eteen; kehottaa Paraguayn viranomaisia vapauttamaan tytön äidin välittömästi; pitää myönteisenä Paraguayn kongressin jäsenten ehdotusta alaikäisen raiskauksesta annettavan vähimmäisvankeus- ja rangaistuksen korottamisesta 10 vuodesta 30 vuoteen;
 4. pitää myönteisenä, että on perustettu eri alojen edustajista koostuva asiantuntijapaneeli, ja odottaa sen arvioivan tytön tilannetta kattavasti ja varmistavan, että kaikkia hänen ihmisoikeuksiaan, erityisesti oikeutta elämään, terveyteen ja fyysiseen ja psyykkiseen koskemattomuuteen, kunnioitetaan;
 5. pitää valitettavana, että naisten ja tyttöjen vartalot ja erityisesti heidän seksuaali- ja lisääntymisterveyteensä liittyvät oikeudet ovat edelleen ideologinen taistelukenttä, ja kehottaa Paraguayta tunnustamaan naisten ja tyttöjen erottamattomat oikeudet ruumiilliseen koskemattomuuteen ja itsenäiseen päätöksentekoon, kun on kyse muun muassa oikeudesta saada vapaaehtoisuutta perhesuunnittelua sekä turvallinen ja laillinen abortti; katsoo, että sellaisen abortin yleinen kieltäminen, joka tehdään terveydellisistä syistä tai jos raskaus on seurausta raiskauksesta tai inestistä, ja ilmaisen terveydenhoidon epääminen raiskaustapauksissa ovat verrattavissa kidutukseen;
 6. toteaa, että synnytykseen liittyvä väkivalta on institutionaalisen väkivallan ja naisiin kohdistuvan väkivallan yhdistelmä, joka rikkoo vakavasti ihmisoikeuksia, joita ovat muun muassa oikeus tasa-arvoisuuteen, syrjimättömyyteen, tietoon, koskemattomuuteen, terveyteen ja lisääntymistä koskevaan itsemääräämisoikeuteen, ja jonka seuraukset ovat alentava ja epäinhimillinen synnytys, terveyteen liittyvät komplikaatiot, vakava henkinen ahdistus, trauma ja jopa kuolema;
 7. on erittäin huolissaan siitä, että hallitus jättää huomiotta lasten raskauksia ja naisten seksuaalista hyväksikäyttöä koskevat epäinhimilliset tapaukset samaan aikaan kun joka kolmas nainen maailmassa kokee väkivaltaa elämässään;
 8. korostaa, että kukaan kymmenvuotias tyttö ei ole valmis äidiksi, ja korostaa, että kyseisiä tyttöjä muistutetaan jatkuvasti heihin kohdistuneesta väkivallasta, mikä aiheuttaa vakavaa traumatisoivaa stressiä ja saattaa johtaa pitkäaikaisiin psykologisiin ongelmiin;
 9. kehottaa komissiota esittämään pikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen, jonka perusteella EU voi ratifioida Istanbulin yleissopimuksen ja panna sen täytäntöön, jotta voidaan varmistaa lapsiin, naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan torjuntaa koskevien EU:n sisäisten ja ulkoisten toimien johdonmukaisuus;

Torstai 11. kesäkuuta 2015

10. kehottaa neuvostoa sisällyttämään turvallisen ja laillisen abortin raiskausta ja naisiin ja lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa koskeviin EU:n suuntaviivoihin; pyytää komissiota varmistamaan, että EU:n kehitysyhteistyössä noudatetaan toimintatapaa, joka perustuu ihmisoikeuksiin ja jossa korostetaan erityisesti sukupuolten tasa-arvoa ja kaikenlaisen naisiin ja tyttöihin kohdistuvan seksuaalisen väkivallan torjuntaa; painottaa, että kaikkien saatavilla olevat terveyspalvelut, erityisesti seksuaali- ja lisääntymisterveyspalvelut ja niihin liittyvät oikeudet, ovat perusihmisoikeuksia, ja korostaa oikeutta vapaaehtoiseen perhesuunnittelupalveluihin, myös turvalliseen ja lailliseen aborttiin liittyvään hoitoon, ja tarvetta saada tietoja ja koulutusta äiti- ja lapsikuolleisuuden vähentämiseksi ja kaikenlaisen sukupuoleen perustuvan väkivallan lopettamiseksi, mukaan lukien naisten sukuelinten silpominen, lapsiavioliitot, nuorena solmitut avioliitot ja pakkoavioliitot, sukupuoleen perustuvat murhat, pakkosterilointi ja avioliitossa tapahtuva raiskaus;

11. kannustaa komissiota ja neuvostoa kehittämään näitä ilmiöitä varten tietojenkeruumenetelmiä ja indikaattoreita ja kannustaa Euroopan ulkosuhdehallintoa sisällyttämään nämä kysymykset maakohtaisten ihmisoikeusstrategioiden kehittämiseen ja täytäntöönpanoon; kehottaa lisäksi Euroopan ulkosuhdehallintoa luomaan hyvät käytänteet raiskausten sekä naisiin ja tyttöihin kohdistuvan seksuaalisen väkivallan torjumiseksi kolmansissa maissa, jotta voidaan poistaa tämän ongelman perimmäiset syyt; vaatii, että EU:n ja jäsenvaltioiden humanitaarisen avun antamiseen ei saisi kohdistua muiden kumppaneina toimivien avunantajien asettamia välttämätöntä sairaanhoitoa koskevia rajoituksia, mukaan lukien raiskauksen tai inestien uhreiksi joutuneiden naisten ja tyttöjen oikeus turvalliseen aborttiin;

12. kehottaa EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian valtioiden yhteisön (CELAC) valtion- ja hallitustenpäämiehiä laajentamaan toisessa huippukokouksessaan sukupuoleen perustuvan väkivallan torjuntaa koskevaa lukua EU:n ja CELAC:n toimintaohjelmassa 2013–2015, joka hyväksyttiin ensimmäisessä huippukokouksessa Santiago de Chilessä tammikuussa 2013, jotta voidaan laatia selkeä toiminta-aikataulu ja täytäntöönpanotoimia, joilla taataan toiminnan asianmukaisuus kaikkien naisiin kohdistuvien väkivallantekojen torjunnassa ja tutkinnassa sekä niistä rankaisemisessa ja tarjotaan uhreille asianmukainen korvaus;

13. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, Paraguayn tasavallan hallitukselle ja kongressille, YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimistolle, Parlasurille, EU:n ja Latinalaisen Amerikan parlamentaarille edustajakokoukselle ja Amerikan valtioiden järjestön pääsihteerille.
